Referanser:

Arkivsak: 20/04942-20

Saksdokumenter:
STL-Gravferdsheftet 2026
Referat STL rådsmøte 17. september 2026

Nytt fra tros- og livssynsdialoger

Sammendrag

Saken oppsummerer aktiviteter knyttet til tros- og livssynsdialog siden forrige møte i Mellomkirkelig råd.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering.

Saksorientering

Bakgrunn

Kontaktgrupper
Kontaktgruppen mellom Mellomkirkelig råd og Muslimsk Dialognettverk møttes 13. okt. 2026 i Albansk moske og kultursenter i Oslo. Denne kontaktgruppen fungerer veldig godt med åpne og fortrolige samtaler om aktuelle fellessaker. Gruppen fikk omvisning på senteret og fikk høre om det omfattende arbeidet som drives, bl.a. med språk- og trosopplæring for barn og unge med albansk bakgrunn. Tema i samtalene:

- dialogklima her hjemme mellom muslimer, kristne og jøder og aktuelle utfordringer knyttet til situasjonen i Israel og Palestina.
- felles engasjement i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL).
- generelle orienteringer fra MDN og MKR om aktuelle saker.

Neste møte i kontaktgruppa er i januar, med nyoppnevnte medlemmer fra MKR. Kontaktgruppen med Human-Etisk Forbund møtes 16. november, og kontaktgruppen med Islamsk Råd 23. november.

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

30-års jubileum

Jubileet ble markert 26. november med lansering av boka *Et livssynsåpent samfunn*, 19 forfattere fra bredden av tros- og livssynssamfunnet har bidratt i boka.
Om lag 200 spesielt inviterte deltok på jubileumsfesten i Sentralen på kvelden med et svært hyggelig og innholdsrikt program. Tidligere styre- og rådsmedlemmer, Lederforum og andre med tilknytning til STLs dialogarbeid gjennom 30 år, var invitert, en stor gjeng fra Den norske kirke. Bente Sandvik fra Human-etisk Forbund ble tildelt STLs ærespris for sitt virke på tros- og livssynsfeltet gjennom 30 år.

Panelsamtale med stifterne av STL:
Dag Nygård, Anne Sender, Bente Sandvik
og Egil Lothe (Olav Fykse Tveit var forhindret i å delta)

God stemning og forbrødring
Trond Enger (HEF) og Harald Hegstad (DNK)

Rådsmøter i STL

Rådet møttes 17. september på Oslo Hospital, og hovedsaken var refleksjoner om kongens gravferd og STLs deltakelse i de ulike arrangementene. Rådet drøftet også hvordan ungdoms deltakelse i dialogarbeidet kan styrkes.

Rådet fikk en presentasjon av den nye gravferdsveilederen «Slekters gang og bortgang – en gravferdsveileder for et livssynsåpent Norge». Veilederen gir en strukturert, lettfattelig og god oversikt over hvordan ulike tros- og livssynssamfunn i Norge tenker rundt gravferd. Den er ment å være et nyttig verktøy som vil gjøre det enklere for gravferdsbransjen å ha en dialog med de pårørende om hva slags gravferd de ønsker seg.

Les mer: STL lanserer gravferdsveileder for et livssynsåpent Norge - STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn)

Veilederen ble sendt ut i Den norske kirke gjennom Nyhetsbrevet.

Rådet møttes igjen 3. november i Norges Hindu Kultur Senter. Alle medlemssamfunnene orienterte om hvordan sakene om medlemslister har påvirket dem. Alle ønsker å ha korrekte lister og vil bidra til å rette opp feilføringer. Det er også felles aksept for at myndighetene sender ut en engangsmelding til alle om at en

er registrert som medlem i et eller flere trossamfunn. Så blir det opp til mottaker av meldingen å sjekke Brønnøysundregisteret og selv ta initiativ til å melde seg ut eller inn.
Rådet er bekymret for at medlemssaken slik VG og andre media vinklet den, bidro til å mistenkeliggjøre muslimske trossamfunn. Dette ble opplevd som en stor belastning i muslimske miljøer. Rådet understreker viktigheten at alle tros- og livssynssamfunnene nå står sammen og verner om hverandre. Rådet er også bekymret for at denne saken kan utnyttes av politikere som ønsker å redusere den økonomiske støtten til tros- og livssynssamfunn.

Rådsmøtet tok også opp at det nå er satt ned en arbeidsgruppe med representanter fra seks departementer som skal se på barns overnatting utenfor hjemmet. Dette startet som en sak om overnatting i Koranskoler, men har nå dreid i retning av at en vil se på overnatting utenfor hjemmet i mange ulike sammenhenger.

STLs lederforum møtes 5. november.

Oslokoalisjonen for tros – og livssynsfrihet
Den norske kirke v/Mellomkirkelig råd var med å etablere Oslokoalisjonen i 1998, og er medlem i rådgivende utvalg. Oslokoalisjonen har de siste årene vært en del av Senter for menneskerettigheter ved det juridiske fakultetet ved Universitetet i Oslo. Oslokoalisjonen er et unikt samarbeid mellom akademia og tros- og livssynssamfunn, som gjennom prosjekter i flere land arbeider for tros- og livssynsfrihet. Det samarbeides med universiteter og trossamfunn i Indonesia, Nigeria, Brasil og flere andre land. Oslokoalisjonen samarbeider nært med FNs spesialrapportør for tros – og livssynsfrihet.

Rådgivende utvalg har nylig fått nye retningslinjer og er tenkt å spille er mer aktiv rolle. I tillegg til Den norske kirke er STL representert med tre medlemmer fra tros- og livssynssamfunn. Utvalget har også noen nye fageksperter bl.a. Vebjørn Horsfjord.

Rådgivende utvalg møttes 2. november, og drøftet bl.a. omleggingen i norsk bistand. Oslokoalisjonen har siden etableringen fått økonomisk støtte fra UDs seksjon for fred og forsoning, mens nå flyttes denne type tilskudd over til Norad. Utvalget vil følge arbeidet med stortingsmeldingen om norsk bistand nøye, meldingen kommer trolig våren 2027.

Les mer om Oslokoalisjonens prosjekter: Religion and Human Rights - Norwegian Centre for Human Rights

Møter i Oslo, 8. – 10. desember
Mellomkirkelig råd og STL samarbeider om å legge til rette for at European Council of Religious Leaders, hvor biskop Kari Mangrud Alvsvåg er president, og Religions for Peace og tilknyttete organisasjoner, kan ha møter og side-events i forkant av Nobels fredspris. Forberedelsene er godt i gang.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Samarbeidet i kontaktgruppene og STL er innarbeidet i de ordinære budsjetter.